

HE 150/2016 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi maatalousyrittäjien lomituspalvelulain, turkistuottajien lomituspalveluista annetun lain sekä poronhoitajien sijaisavusta annetun lain 4 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi maatalousyrittäjien lomituspalvelulakia, turkistuottajien lomituspalveluista annettua lakia sekä poronhoitajien sijaisavusta annettua lakia.

Esityksessä ehdotetaan vuoden 2017 alusta voimaan tulevasta työeläkejärjestelmän muutoksisista johtuen, että uusi työraeläke olisi maatalousyrittäjien ja turkistuottajien lomituspalvelujen sekä poronhoitajien sijaisavun saamisen estävä etuus.

Maatalousyrittäjien lomituspalvelulakiin ja turkistuottajien lomituspalveluista annettuun lakiin ehdotetaan lisättävän paikallisyksikön järjestämisen lomituksen osalta lomittajien työnjohtoa sekä työturvallisuutta ja sen valvomista koskevat säännökset sekä jälkimmäiseen lakiin säännös vuosiloma-ajankohtaa koskevan ehdotuksen määräajasta.

Esitys liittyy valtion vuoden 2017 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT.....	3
1 NYKYTILA.....	3
1.1 Maatalousyrittäjän lomituspalveluudet.....	3
1.2 Turkistuottajan lomituspalveluudet.....	3
1.3 Poronhoitajien sijaisapu.....	4
1.4 Lomituspalvelujen toimeenpano.....	4
1.5 Rahoitus.....	5
1.6 Nykytilan arviointi.....	5
Työeläkejärjestelmän uudistus.....	6
Lomittajan työjohtaminen ja työturvallisuus.....	6
2 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET.....	7
2.1 Tavoitteet.....	7
Työeläkeuudistus.....	7
Työsuojelu ja työjohto.....	7
Keskeiset ehdotukset.....	8
3 ESITYKSEN VAIKUTUKSET.....	8
3.1 Taloudelliset vaikutukset.....	8
3.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan.....	9
3.3 Vaikutukset palvelujen käyttäjiin.....	9
3.4 Vaikutukset lomittäjiin.....	9
4 ASIAN VALMISTELU.....	10
4.1 Valmisteluvaiheet.....	10
4.2 Lausunnot ja niiden huomioon ottaminen.....	10
5 RIIPPUVUUS MUISTA ESITYKSISTÄ.....	11
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	11
1 LAKIEHDOTUSTEN PERUSTELUT.....	11
1.1 Maatalousyrittäjien lomituspalvelulaki.....	11
1.2 Laki turkistuottajien lomituspalveluista.....	13
1.3 Laki poronhoitajien sijaisavusta.....	13
2 VOIMAANTULO.....	14
LAKIEHDOTUKSET.....	15
1. Laki maatalousyrittäjien lomituspalvelulain muuttamisesta.....	15
2. Laki turkistuottajien lomituspalveluista annetun lain muuttamisesta.....	17
3. Laki poronhoitajien sijaisavusta annetun lain 4 §:n muuttamisesta.....	19
LIITE.....	20
RINNAKKAISTEKSTIT.....	20
1. Laki maatalousyrittäjien lomituspalvelulain muuttamisesta.....	20
2. Laki turkistuottajien lomituspalveluista annetun lain muuttamisesta.....	23
3. Laki poronhoitajien sijaisavusta annetun lain 4 §:n muuttamisesta.....	26

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila

1.1 Maatalousyrittäjän lomituspalveluetaudet

Maatalousyrittäjien lomituspalvelulain (1231/1996) mukaan kotieläintuotantoa päätoimisesti harjoittavalla maatalousyrittäjällä on oikeus saada vuosilomaa 26 päivää vuodessa. Lomituspalvelujen saaminen edellyttää, että maatalousyrittäjä pääsääntöisesti kuuluu maatalousyrittäjän eläkelain (1280/2006) mukaisen niin kutsutun pakollisen MYEL-vakuutuksen piiriin, kyseessä on pk-yritys ja että kotieläintalous käsittää vähintään kuusi asetuksella määriteltyä kotieläinyksikköä. Maatalousyrittäjä ei voi lomituseräkohtana saada tiettyjä estäviä eläkkeitä, eikä yritys voi olla vaikeuksissa oleva yritys tai yritys, jolla on maksamaton komission perintämääräys.

Kotieläintuotantoa harjoittavalla maatalousyrittäjällä on oikeus sijaisapuun silloin, kun hän ei pysty huolehtimaan yrityksen hoitoon kuuluvista välttämättömistä tehtävistään laissa säädetyn tilapäisen syyn vuoksi. Sijaisavun perusteet ovat:

- sairauden tai tapaturman aiheuttama työkyvyttömyys,
- lääkärin määräämä tai lakiin perustuva lääkinnällinen kuntoutus,
- työkykyä ylläpitävä toiminta,
- sairaan lapsen hoito ja kuntoutus,
- raskaus ja synnytys sekä lapsen ja adoptiolapsen hoito,
- alle 3-vuotiaan lapsen hoito,
- varusmiespalvelus ja siviilipalvelus sekä kertausharjoitukset ja täydennyspalvelus,
- lähiomaisen kuolema ja hautajaiset sekä
- yritystoiminnan järjestelyt.

Sijaisavun enimmäiskesto on kunkin perusteen osalta määritelty laissa.

Laissa ja asetuksessa on säännökset, joiden mukaan lomituspäivän pituus määräytyy.

Vuosiloma on maksutonta ja sijaisavun saajalta peritään sijaisavusta tuntimaksu. Sijaisavun maksu käsittää kolmen euron suuruisen perusosan sekä tulosidonnaisen osan, joka määräytyy sijaisavun saajan MYEL-työtulon mukaan. Tuntimaksua määrättäessä työtulo jaetaan luvulla 5400. Sijaisapumaksun suuruuteen vaikuttaa eräissä tapauksissa se, millä perusteella sijaisapua on saatu. Jos sijaisapua annetaan äitiysrahaperusteella, maksu peritään 50 prosentilla alennettuna. Jos sijaisavun saajalla on palkka- tai yrittäjätuloa tilan ulkopuolisen työskentelyn johdosta, maksu peritään 50 prosentilla korotettuna. Samoin käy, jos sijaisavun perusteena on alle 3-vuotiaan lapsen hoito. Yritystoiminnan järjestelyjä varten myönnetystä sijaisavusta peritään kiinteä tuntimaksu, vuoden 2016 tasossa 13,50 euroa tunnilta. Tuettua maksullista lomittaja-apua voidaan antaa vuosilomaan oikeutetuille maatalousyrittäjille. Palvelun enimmäismäärä on 120 tuntia kalenterivuodessa. Vuonna 2016 maksu on 13,75 euroa tunnilta. Lomittaja-apua voidaan antaa myös niin sanotulla täyden korvauksen periaatteella. Palvelusta perittävä maksu on 35 euroa tunnilta vuonna 2016.

1.2 Turkistuottajan lomituspalveluetaudet

Turkistuottajien lomituspalveluista annetun lain (1264/2009) mukaan turkistuottajalle järjestetään lomituspalveluja vuosilomaa varten maksutta ja lisävapaata varten maksullisena valtion

talousarviossa tarkoitukseen varatun määrärahan rajoissa. Lomituspalvelujen saaminen edellyttää, että turkistuottajalla on ollut yhdenjaksoisesti voimassa yrittäjän eläkelaisla (1272/2006) tarkoitettu niin kutsuttu pakollinen vakuutus vähintään neljä kuukautta, kyseessä on pk-yritys ja että turkistila käsittää vähintään kuusi eläinyksikköä. Turkistuottaja ei voi lomitusajankohtana saada tiettyjä estäviä eläkkeitä, eikä yritys voi olla vaikeuksissa oleva yritys tai yritys, jolla on maksamaton komission perintämääräys. Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa kalenterivuositain vuosilomapäivien ja lisävapaatuntien turkistuottajakohtaisen enimmäismäärän. Vuonna 2016 vuosiloman enimmäismäärä on 18 päivää ja lisävapaan 120 tuntia. Vuosilomaa varten annettavat lomituspalvelut ovat maksuttomia, mutta lisävapaasta peritään maksu, jonka suuruus vuonna 2016 on 6,50 euroa tunnilta.

1.3 Poronhoitajien sijaisapu

Poronhoitajien sijaisavusta annetun lain (1238/2014) mukaan poronhoitajan itselleen järjestämästä sijaisavusta aiheutuneita kustannuksia korvataan valtion talousarviossa osoitetun määrärahan rajoissa siten kuin kyseisessä laissa säädetään. Edellytyksenä on, että poronhoitaja omistaa vähintään 50 poronhoitolain (848/1990) 5 §:ssä tarkoitettua lukuporoa yksin tai yhdessä hänelle sukua suoraan alenevassa polvessa olevan alle 18-vuotiaan henkilön kanssa, joka elää vakinaisesti hänen taloudessaan. Lisäksi edellytetään, että poronhoitaja on velvollinen ottamaan maatalousyrittäjän eläkelain 10 §:ssä tarkoitettun vakuutuksen ja hänellä on sellainen vakuutus tai vireillä hakemus sen saamiseksi. Lain toimeenpanossa noudatetaan lisäksi tiettyjen maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annettua komission asetusta (EU) N:o 702/2014 (maatalouden ryhmäpoikkeusasetus). Poronhoitaja voi saada sijaisapua, jos sijaisavun tarve johtuu poronhoitajan sairauden tai tapaturman aiheuttamasta työkyvyttömyydestä. Poronhoitaja ei voi sijaisavun saamishetkellä saada tiettyjä estäviä eläkkeitä. Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa kalenterivuositain sijaisavun poronhoitajakohtaisen enimmäismäärän. Vuonna 2016 sijaisavun enimmäismäärä on 170 tuntia.

1.4 Lomituspalvelujen toimeenpano

Lomituspalvelujen yleinen johto, ohjaus ja valvonta kuuluvat sosiaali- ja terveysministeriölle. Vastuu palvelujen toimeenpanosta kuuluu Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle (Mela).

Poronhoitajien sijaisavussa sijaisapua haetaan Melalta ja Mela maksaa sijaisapukorvauksen. Poronhoitaja hankkii itse sijaisavun ennakkoperintärekisteriin merkityltä palvelujen tuottajalta.

Maatalousyrittäjien ja turkistuottajien lomituspalveluissa Mela huolehtii muun muassa paikallishallinnon järjestämisestä. Melan on järjestettävä paikallishallinto ensisijaisesti kuntien kanssa tekemiensä toimeksiantosopimusten avulla. Paikallisyksikön on järjestettävä lomituspalvelut toimialueellaan toimiville maatalousyrittäjille ja turkistuottajille. Paikallisyksikkö päättää lomituspalvelujen antamisesta, itse järjestetystä lomituksesta maksettavasta korvauksesta ja asiakasmaksujen perinnästä. Paikallisyksikön päätökseen voi hakea oikaisua Melalta. Melan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen.

Paikallisyksikkö voi järjestää palvelut käyttämällä palveluksessaan olevia lomittajia tai ostamalla palvelut julkiselta tai yksityiseltä palvelujen tuottajalta. Paikallisyksikköjen työsopimussuhteiseen henkilöstöön sovelletaan kunnallista yleistä virka- ja työehtosopimusta. Se sisältää

lomittajia koskevia erityismääräyksiä muun muassa säännöllisestä työajasta, lisä- ja ylityöstä, varallaolosta, viikoittaisen vapaa-ajan ja vuorokausilevon antamisesta, työajan sijoittelusta sekä matkakustannusten korvaamisesta.

Maatalousyrittäjällä ja turkistuottajalla on oikeus valita, käytetäänkö tilalla paikallisyksikön järjestämiä lomituspalveluja vai järjestävätkö yrittäjät lomitukset itse, jolloin paikallisyksikkö korvaa maatalousyrittäjän tai turkistuottajan itse hankkimista lomituspalveluista aiheutuneita kustannuksia palvelujen tuottajalle. Paikallisyksikön järjestämiin lomituspalveluihin liittyy rajoituksia, joiden tarkoituksena on varmistaa, että lomitustyö voidaan toteuttaa mahdollisimman kustannustehokkaasti. Valtaosa maatalousyrittäjistä (91 %) käyttää nykyisin paikallisyksikön järjestämiä lomituspalveluja. Turkistuottajista enemmistö (88 %) käyttää itse järjestettyä lomitusta.

1.5 Rahoitus

Mela korvaa paikallisyksiköille maatalousyrittäjien lomituspalvelulain ja turkistuottajien lomituspalveluista annetun lain mukaisista lomituspalveluista aiheutuvat, toiminnan asianmukaisen hoitamisen kannalta tarpeelliset nettokustannukset. Niitä ovat muun muassa lomittajien palkkauksesta ja ammatillisesta täydennyskoulutuksesta aiheutuneet kustannukset, paikallisyksikön ostamista lomituspalveluista aiheutuneet kustannukset, itse järjestetystä lomituksesta maksetut korvaukset sekä lain mukaisten tehtävien hoitoon liittyvät vahingonkorvaukset.

Maatalousyrittäjien lomituspalvelujen osalta korvaus maksetaan valtion talousarvioon varustusta arviomäärärahasta Turkistuottajien lomituspalveluista aiheutuneet kustannukset Mela korvaa paikallisyksiköille valtion talousarviossa osoitetun kahden vuoden siirtomäärärahan rajoissa. Mela maksaa poronhoitajien sijaisapujärjestelmän mukaisen korvauksen palvelun tuottajalle valtion talousarviossa tarkoitukseen osoitetun kahden vuoden siirtomäärärahan rajoissa.

Paikallishallinnon kustannuksia varten paikallisyksiköt saavat Melalta laskennallisin perustein määräytyvän valtion korvauksen, joka maksetaan valtion talousarvioon varatusta kiinteästä määrärahasta. Määräraha jaetaan paikallisyksikköjen kesken pääsääntöisesti kunkin paikallisyksikön toimialueella lomitettujen päivien määrän mukaan.

Melalle maksetaan valtion varoista kohtuullinen korvaus lomitustehtävien hoitamisesta aiheutuneisiin hallintokustannuksiin.

1.6 Nykytilan arviointi

Laki maatalousyrittäjien lomituspalvelulain muuttamisesta (1663/2015) ja laki turkistuottajien lomituspalveluista annetun lain muuttamisesta (1664/2015) sopeutti Suomen maatalousyrittäjien sekä turkistuottajien lomitujärjestelmät yhdenmukaisiksi Euroopan Unionin lainsäädännön kanssa. Samalla lainmuutoksilla tavoiteltiin 20 miljoonan euron vuosittaisia kustannussäästöjä pääministeri Sipilän hallitusohjelman mukaisesti. Lainmuutokset tulivat voimaan 1 päivänä tammikuuta 2016.

Poronhoitajien sijaisapu vakinaistettiin vuoden 2015 alussa ja poronhoitajien sijaisapu sopeutettiin Euroopan Unionin säännösten mukaiseksi.

HE 150/2016 vp

Työeläkejärjestelmän uudistus

Työeläkejärjestelmän uudistus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017 ja sen tavoitteena on mm. myöhentää keskimääräistä eläkkeelle siirtymisikää ja pidentää työuria. Uudistuksen myötä työeläke-etuuksiin tulee muutoksia. Työeläkelakeihin lisätään muun muassa osa-aika-eläkkeen tilalle uusi osittainen varhennettu vanhuuseläke sekä uusi eläkeuoto työuraeläke. Työuraeläke mahdollistaa pitkän, vähintään 38 vuoden, työuran rasittuneisuutta ja kuluneisuutta aiheuttavassa työssä tehneelle henkilölle eläkkeelle jäämisen ennen alinta vanhuuseläkeikää. Se voidaan myöntää 63-vuotiaille, joilla on alentunut työkyky, mutta täyden työkyvyttömyyseläkkeen kriteerit eivät täyty.

Nykyisin maatalousyrittäjien lomituspalvelulain mukaisten lomituspalvelujen saaminen edellyttää pääsääntöisesti, että maatalousyrittäjä ei saa työntekijän eläkelain (395/2006) 3 §:ssä mainitun lain mukaista toistaiseksi myönnettyä täyttä työkyvyttömyyseläkettä tai täyden työkyvyttömyyseläkkeen suuruista kuntoutustukea tai työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015) tai maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain (873/2015) mukaista tapaturmaeläkettä, joka on myönnetty vähintään 60 prosentin työkyvyn aleneman perusteella, tai sitä vastaavaa liikennevakuutuslain (279/1959) mukaista korvausta.

Turkistuottaja ja poronhoitaja eivät saa lomitusajankohtana saada työntekijän eläkelain (395/2006) 3 §:ssä mainitun lain mukaista toistaiseksi myönnettyä täyttä työkyvyttömyyseläkettä tai täyden työkyvyttömyyseläkkeen suuruista kuntoutustukea.

Lomittajan työnjohtaminen ja työturvallisuus

Työsopimuslain (55/2001) 2 luvun 3 §:n mukaan työnantajan on huolehdittava työturvallisuudesta työntekijän suojelemiseksi tapaturmilta ja terveydellisiltä vaaroilta niin kuin työturvallisuuslaissa (738/2002) säädetään. Työturvallisuuslain 2 luvussa säädetään työnantajan yleisistä velvollisuuksista. Työnantaja on velvollinen huolehtimaan työntekijöiden turvallisuudesta ja terveydestä työssä tarpeellisilla toimenpiteillä. Tässä tarkoituksessa työnantajan on otettava huomioon työhön, työolosuhteisiin ja muuhun työympäristöön samoin kuin työntekijän henkilökohtaisiin edellytyksiin liittyvät seikat. Työnantajan on lisäksi jatkuvasti tarkkailtava työympäristöä, työyhteisön tilaa ja työtapojen turvallisuutta. Työnantajan on myös tarkkailtava toteutettujen toimenpiteiden vaikutusta työn turvallisuuteen ja terveellisyyteen. Työnantajalla on velvollisuus selvittää, tunnistaa ja arvioida työn vaarallisuus. Työturvallisuuslaki määrittää työnantajalle velvollisuuden antaa opastusta ja ohjausta työntekijälle sekä varata työntekijälle henkilönsuojainten, apuvälineiden ja muiden laitteiden käyttö. Työturvallisuuden kannalta lähtökohtana on, että työnantajan tulee olla tietoinen harjoittamansa toiminnan fyysisistä ja henkisistä haitta- ja vaaratekijöistä.

Myös työntekijällä on velvollisuuksia työturvallisuuden suhteen. Työsopimuslain 3 luvun 2 §:n mukaan työntekijän on noudatettava työtehtävien ja työolojen edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta sekä huolehdittava käytettävissään olevin keinoin niin omasta kuin työpaikalla olevien muiden työntekijöiden turvallisuudesta. Lisäksi työntekijän on ilmoitettava työnantajalle työpaikan rakenteissa, koneissa, laitteissa sekä työ- ja suojeluvälineissä havaitsemiaan vioista ja puutteellisuuksista, joista saattaa aiheutua tapaturman tai sairastumisen vaaraa.

Voimassa olevan maatalousyrittäjien lomituspalveluasetuksen (1333/1996) mukaan maatalousyrittäjän ja paikallisyksikön tulee olla yhteistyössä työsuojelun toteuttamiseksi lomitustyössä. Lisäksi maatalousyrittäjän tulee huolehtia ennen vuosiloman alkamista muun muassa siitä,

HE 150/2016 vp

että maatala lomitustyössä tarvittavine koneineen ja laitteineen täyttää työturvallisuudelle asetettavat vaatimukset, sekä antaa lomittajalle ohjeet koneiden ja laitteiden käyttämisessä.

Paikallisyksikön järjestämässä lomituksessa työnantajan työsuojeluun liittyvät velvollisuudet kuuluvat paikallisyksikölle tai ostopalvelutilanteissa muulle lomittajan työnantajalle. Käytännössä on ilmennyt yksittäisiä tapauksia, joissa maatalousyrityksen työturvallisuudessa on havaittu lomitustyöhön vaikuttavia puutteita, joita ei ole korjattu paikallisyksikön kehotuksesta huolimatta. Työturvallisuuspuutteet ovat voineet liittyä esimerkiksi koneiden ja laitteiden käyttöön, henkiseen kuormittumiseen tai lomittajan uhkailuun sekä eläimistä ihmisiin tarttuvien tautien ilmoittamatta jättämiseen. Samoin on esiintynyt tilanteita, joissa maatalousyrittäjä ei ole antanut suostumusta työsuojelullisiin tilakäynteihin.

Käytännössä on ilmennyt yksittäisiä tilanteita, joissa paikallisyksikkö on kieltäytynyt järjestämästä lomitusta vedoten lomittajan työturvallisuudessa ilmenneisiin puutteisiin maatalousyrityksessä. Maatalousyrittäjä voi tällaisessa tilanteessa viedä asian oikeuteen ja vaatia vahingonkorvausta. Paikallisyksikkö voi joutua rikosoikeudelliseen tai vahingonkorvausvastuuseen, mikäli se ei voi valvoa ja varmistaa lomittajiensa työturvallisuutta maatalousyrityksessä. Paikallisyksikön maksettavaksi langetettavat korvaukset voivat olla hyvinkin suuria ja tilanteita voi tulla jatkossa lisää, mikäli paikallisyksikön työsuojeluun liittyvää valvontavelvoitetta ja -oikeutta ei selkeytetä.

Paikallisyksikön järjestämässä lomituksessa työnantajan työnjohto-oikeus säilyy paikallisyksiköllä tai ostopalvelutilanteessa muulla lomittajan työnantajalla. Paikallisyksikön edustajalla tai ostopalvelutilanteessa muulla lomittajan työnantajalla voi siten olla tarve päästä tilalle työnjohtoon liittyvissä tilanteissa. Tarve käyntiin voi tulla esiin lomitusta suunniteltaessa, kuten esimerkiksi lomituspäivän alkamis- ja lopettamisajankohtaa tai lomitustehtäviä määriteltäessä. Myös muut työnjohdolliset ja lomituksen järjestämiseen liittyvät seikat, esimerkiksi lomittajan ammattitaitoon liittyvät seikat, voivat vaatia käyntiä maatalousyrityksessä paikallisyksikön järjestämän lomituksen aikana.

Käytännössä on esiintynyt yksittäisiä tilanteita, joissa maatalousyrittäjä on kieltänyt kunnan edustajan työnjohdolliset tilakäynnit lomittajan luona. Työnantajalla tulisi kuitenkin olla mahdollisuus toteuttaa työnjohto-oikeuttaan.

2 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

2.1 Tavoitteet

Työeläkeudistus

1 päivänä tammikuuta 2017 lukien työeläkelakien perusteella myönnetään uutena etuutena muun muassa työuraeläkkeitä. Lomituspalvelujärjestelmästä erillisten etuuksien suhde lomituspalvelulainsäädäntöön on säänneltävä siltä osin, kuin on kysymys lomituspalvelujen saamisen estävistä etuuksista.

Työsuojelu ja työnjohto

Esityksen tavoitteena on selkeyttää työnsuojelun valvontaan liittyvät toimivaltakysymykset ja saattaa lomittajien työturvallisuutta ja sen valvomista koskevat säännökset työsuojelulainsäädä-

HE 150/2016 vp

dännön edellyttämälle tasolle Eduskunnan lausuman (EV 108/2015 vp- HE 112/2015 vp) mukaisesti. Eduskunta on lausumassaan muun muassa edellyttänyt, että osana kokonaisuudistusta työnsuojelun valvontaan liittyvät toimivaltakysymykset selvitetään ja lomittajien työturvallisuutta ja sen valvomista koskevat säännökset saatetaan työsuojelulainsäädännön edellyttämälle tasolle. Esityksen tavoitteena on turvata lomittajien työturvallisuus ja sitä myöten parantaa lomittajien työturvallisuutta ja työhyvinvointia ja vähentää työtapaturmia. Lisäksi esityksen tavoitteena on turvata lomittajan työnantajan oikeus tehdä työnjohtamiseen tai lomitukseen järjestämiseen liittyviä tilakäyntejä.

Keskeiset ehdotukset

Työuraeläkkeen tavoite huomioiden työuraeläke ehdotetaan lisättävän maatalousyrittäjien ja turkistuottajien lomituspalvelulakien sekä poronhoitajien sijaisapulain estäviin etuuksiin.

Paikallisyksikön järjestämässä lomituksessa paikallisyksikön ja maatalousyrittäjän vastuun rajojen selkeyttämiseksi ehdotetaan säädettävän, että maatalousyrittäjän ja paikallisyksikön tulee toimia yhteistyössä työturvallisuuden toteuttamiseksi lomitustyössä. Maatalousyrittäjän olisi huolehdittava siitä, että maatalousyrittäjän olosuhteet ovat lomittajalle turvallisia ennen lomituspalvelun alkamista ja lomituksen aikana.

Huolehtiakseen työnantajan velvoitteista, paikallisyksikön edustajalla ja ostopalvelutilanteessa lomittajan työnantajana toimivalla palvelun tuottajalla, olisi oikeus tehdä työnjohtamiseen tai lomittajan työturvallisuuden tarkastamiseen liittyviä käyntejä maatalousyrittäjään. Lisäksi paikallisyksiköllä olisi oikeus tehdä lomitukseen järjestämiseen liittyviä käyntejä maatalousyrittäjään. Mikäli maatalousyrittäjä ei salli edellä mainittuja käyntejä, olisi paikallisyksiköllä oikeus kieltäytyä lomitukseen järjestämisestä.

Lisäksi paikallisyksiköllä olisi oikeus kieltäytyä lomitukseen järjestämisestä lomittajan työkyvyn turvaamiseksi ja ylläpitämiseksi työturvallisuuslain tavoitteiden mukaisesti.

Lomitukseen järjestämisestä kieltäytymisestä tehtäisiin esityksen mukaan valituskelpoinen ja perusteltu hallintopäätös.

Vastaavanlainen säännös ehdotetaan lisättäväksi turkistuottajien lomituspalveluista annettuun lakiin.

3 Esityksen vaikutukset

3.1 Taloudelliset vaikutukset

Työturvallisuudelle asetettujen vaatimusten edellyttäminen paikallisyksikön järjestämässä lomituksessa vähentää arviolta lomituspäivien määrää ja vahingonkorvausvaateita. Tämän säännöstarkeytyksen arvioidaan tuovan 250 000 euron vuosittaisen säästön. Muilta osin esityksellä ei ole taloudellisia vaikutuksia.

3.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Paikallisyksikössä on oltava hallintotehtäviä varten nimetty vastuuhenkilö sekä työnjohto- ja toimistotehtäviä varten tarvittava määrä muuta henkilökuntaa. Yhteensä paikallisyksiköissä oli vuonna 2015 alle 300 hallintohenkilöä.

Paikallisyksikön järjestämässä lomituksessa paikallisyksikön ja maatalousyrittäjän tai turkistuottajan vastuun rajojen selkeyttäminen selkeyttää tilannetta, jossa palvelun antaminen ja lomittajan työturvallisuus ovat ristiriidassa.

Työturvallisuuden kannalta lähtökohtana on se, että työnantajan tulee olla tietoinen työntekijänsä fyysisistä ja henkisistä haitta- ja vaaratekijöistä. Työnantajalla tulisi olla mahdollisuus huolehtia lomittajan turvallisuudesta ja terveydestä lomitustyössä. Paikallisyksikön olisi jatkossa mahdollista kieltäytyä lomituksen järjestämisestä tilanteessa, jossa työnantajalle ei sallita työnjohdollisia tai työturvallisuuteen liittyviä tilakäyntejä tai jos maatalousyrittäjän olosuhteet eivät täytä työturvallisuudelle asetettuja vaatimuksia. Tämä parantaa lomittajien työturvallisuutta ja sitä kautta vähentää paikallisyksikköjen vahingonkorvausriskiä ja jopa rikosoikeudelliseen vastuuseen joutumista työturvallisuusrikkeissä.

3.3 Vaikutukset palvelujen käyttäjiin

Vuosilomaan oikeutettuja maatalousyrittäjiä oli vuonna 2015 yhteensä noin 19 800 ja lomitettuja vuosilomapäiviä noin 506 700. Sijaisapua käytti noin 7 800 maatalousyrittäjää ja sijaisapupäiviä oli noin 330 600. Eniten sijaisapua käytettiin työkyvyttömyyden perusteella. Tällä perusteella sijaisapua käytti noin 5 900 maatalousyrittäjää. Tuettua maksullista lomittaja-apua käyttäneitä maatalousyrittäjiä oli noin 10 300 ja lomituspäiviä noin 95 300. Niin sanottu täysin maksullisen lomitustavun käyttäjiä oli noin 600 ja lomituspäiviä noin 3 500.

Turkistuottajista vuosilomaa käytti noin 630 turkistuottajaa ja lisävapaata noin 420 turkistuottajaa vuonna 2015.

Vuonna 2015 poronhoitajien sijaisapua käytti 122 poronhoitajaa ja sijaisapua käytettiin poronhoitajaa kohden keskimäärin 110 tuntia vuodessa.

Maatalousyrittäjän ja turkistuottajan vastuu lomittajan työturvallisuudesta selkeytyy ja tulee myös yrittäjälle selkeämmin näkyväksi. Mikäli maatalousyrittäjä tai turkistuottajan ei kykene hoitamaan työsuojeluvoitteitaan yhdessä paikallisyksikön kanssa, on hänellä mahdollisuus kuitenkin hakea ja saada itsejärjestettyä lomitusta.

3.4 Vaikutukset lomittajiin

Vuonna 2015 paikallisyksikköjen palveluksessa oli toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa noin 3 500 lomittajaa, joista yli puolet työskenteli osa-aikaisesti. Määräaikaisessa työsuhteessa oli vuoden 2015 aikana noin 6 700 lomittajaa. Lisäksi paikallisyksiköt ovat vuonna 2015 ostaneet lomituspäiviä noin 500:lta lomituspäivien tuottajalta.

Maatalousyrittäjien lomituspäivien mukaisista itse järjestettyä lomitusta tuotti vuonna 2015 noin 370 ammatinharjoittajan lisäksi noin 270 muuta lomituspäivien tuottavaa yritystä tai

HE 150/2016 vp

yhteisöä. Lisäksi itse järjestettyä lomitusta tuotti noin 1 120 maatalousyrittäjään työsuhteessa olevaa henkilöä.

Lomittajien työturvallisuus paranee, kun paikallisyksiköllä ei ole velvollisuutta järjestää lomitusta tilalle, joka ei kykene huolehtimaan lomittajan työturvallisuudesta. Tällä oletetaan olevan myös lomittajien työhyvinvointia ja työssä jaksamista lisäävä vaikutus.

4 Asian valmistelu

4.1 Valmisteluvaiheet

Esitys on valmisteltu virkatyönä sosiaali- ja terveystieteiden ministeriössä yhteistyössä Melan asiantuntijoiden kanssa. Valmistelussa on huomioitu eduskunnan lausuma (EV 108/2015 vp - HE 112/2015 vp) siltä osin, kuin se koski työnsuojelun valvontaan liittyvien toimivaltakysymysten selvittämistä ja lomittajien työturvallisuutta ja sen valvomista koskevien säännösten saattamista työsuojelulainsäädännön edellyttämälle tasolle.

Asia on käsitelty kunnallistalouden ja -hallinnon neuvottelukunnassa 25 päivänä elokuuta 2016.

4.2 Lausunnot ja niiden huomioon ottaminen

Esitysluonnoksesta pyydettiin lausunnot maa- ja metsätalousministeriöltä, työ- ja elinkeinoministeriöltä, valtiovarainministeriöltä, Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry:ltä, Maatalousyrittäjien eläkelaitokselta, Suomen Kuntaliitolta, Suomen Turkkiläisten Kasvattajaliitto ry:ltä, Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f:ltä, Kunnalliselta työmarkkinalaitokselta, Maatalouslomittajat ry:ltä, Saamelaiskäräjiltä, Suomen Porosaamelaiset ry:ltä ja Paliskuntain yhdistykseltä. Esitysluonnoksesta annettiin 26 lausuntoa. Pyydettyjen lausuntojen lisäksi lausuntoja annettiin kunnista, kaupungeista, lomitussyksiköistä sekä ammattijärjestöistä.

Lausunnoissa otettiin kantaa pääsääntöisesti työturvallisuutta ja työnjohtoa koskeviin säännöksiin, joiden voimaansaattaminen katsottiin yksimielisesti tärkeäksi. Lomituslainsäädäntö ja työsuojelulainsäädäntö koetaan tällä hetkellä ristiriitaiseksi ja työnantaja ei aina voi toteuttaa työnjohdollisia käyntejä tai valvoa työntekijänsä työturvallisuutta tilalla.

Osassa lausunnoista toivottiin tarkennusta lomittajan työturvallisuutta ja työnjohtoa koskeviin pykäliin siten, että lomittajien työsuojeluvaltuutetulle annettaisiin mahdollisuus tilakäynteihin. Lisäksi toivottiin, että esityksessä tarkennettaisiin tuleeko tilakäynnistä ilmoittaa etukäteen, kuka tulkitsee tai arvioi työtapaturmatilanteen tai uhkan tilalla ja miten, kuinka merkittävästä työturvallisuuspuutteesta tilalla on oltava kyse, jotta lomitukseen voi evätä, maatalousyrittäjän mahdollisuuden korjata puutteet, mahdollisuus käyttää itsejärjestettyä lomitusta aikana, jolloin paikallisyksiköllä on perusteltu syy olla tarjoamatta palvelua sekä palvelusta kieltäytymisestä määrääjäksi tai toistaiseksi. Näiltä osin esityksen perusteluja on tarkennettu ja selkeytetty. Muilta osin lausunnoissa kannatettiin työuraeläkkeen lisäämistä lomitukseen estäväksi etuudeksi. Lausunnoissa kannatettiin turkistuottajien mahdollisuutta täydentää ja muuttaa vuosiloman ajankohtaa kaksi kuukautta ennen vuosilomahakemuksessa ilmoittamaansa loman alkamisajankohtaa tai siirtää vuosiloma pidettäväksi myöhemmin samana vuonna sairauden tai muun hyväksyttävän syyn johdosta. Joissakin lausunnoissa ehdotettiin rajattavaksi paikall-

lisyksikön velvollisuus järjestää lomitusta siten, että lomitusta ei järjestettäisi työaikalain mukaisen yötyön aikana eikä tehtäviin, jotka ovat normaaliin tuotantotapaan nähden poikkeuksellisia.

5 Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy valtion vuoden 2017 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotusten perustelut

1.1 Maatalousyrittäjien lomituspalvelulaki

3 §. Soveltamisala. Pykälän 1 momentin 3 kohtaan ehdotetaan lisäystä, jolla työeläkelakien mukainen työraeläke lisää lomituspalvelujen saamisen estäviin etuuksiin. Lisäksi kohdassa huomioitaisiin uusi 1 päivänä tammikuuta 2017 voimaan tuleva liikennevakuutuslaki. Muilta osin pykälän 1 momentti vastaisi voimassa olevaa 1 momenttia. Estäviä etuuksia olisivat myös säännöksessä mainittuja lakeja edeltäneiden lakien mukaiset vastaavat etuudet. Nämä edeltävät lait ovat tapaturmavakuutuksen osalta tapaturmavakuutuslaki (608/1948) ja maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslaki (1026/1981), liikennevakuutuksen osalta liikennevakuutuslaki (279/1959) ja työeläkelakien osalta vanhat työeläkelait esimerkiksi maatalousyrittäjien eläkelaki (467/1969). Vanhojen työeläkelakien mukaiset vastaavat etuudet tulisivat estäviksi sen perusteella, että kunkin voimassaolevan työeläkelain voimaanpanolain mukaan lakia sovelletaan myös vanhan lain nojalla myönnettyihin eläkkeisiin. Pykälän 2—3 momentit vastaisivat voimassa olevan 3 §:n vastaavia momenteja.

16 §. Lomittajan työturvallisuus ja työnjohto. Maatalouslomittajan ammatti kuuluu työturvallisuuden kannalta vaarallisimpien ammattien joukkoon. Onnettomuuksien ja työperäisten sairauksien välttämiseksi on tärkeää, että lomitettavan tilan olosuhteet ovat turvalliset. Se on myös maatalousyrittäjien edun mukaista. Paikallisyksikön hallinnosta ja työnjohdosta vastaavat henkilöt tai ostopalvelutilanteissa vastaavat henkilöt ovat työnantajan ominaisuudessa vastuussa lomittajien työturvallisuudesta. Heillä ei kuitenkaan nykyisin ole juurikaan mahdollisuuksia vaikuttaa maatalousyritysten työturvallisuuteen. Sen vuoksi pykälän 1 momentissa säädettäisiin maatalousyrittäjälle velvollisuus huolehtia, että maatalousyrityksen olosuhteet täyttävät lomitustyön osalta työturvallisuuslainsäädännön asettamat vaatimukset ennen lomituspalvelun alkamista ja lomituksen aikana. Olosuhteilla käsitetään maatalousyrityksen fyysisiä ja henkisiä työolosuhteita, työtapoja ja lomitustyössä käytettäviä laitteita, koneita ja työmenetelmiä. Velvoite koskee olosuhteita siltä osin kuin niillä on merkitystä lomittajien hoitoon töihin.

Paikallisyksikön edustajan tai ostopalvelutilanteissa muun lomittajan työnantajan tai tämän edustajan on voitava seurata pykälän 1 momentissa säädetyin velvollisuuden täyttymistä. Sen vuoksi pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että paikallisyksiköllä ei olisi velvollisuutta järjestää lomituspalveluja, jos maatalousyrittäjä ei anna lomittajan työnantajalle tai tämän edustajalle mahdollisuutta tehdä lomittajan työturvallisuuden tarkastamiseen liittyviä käyntejä maatalousyritykseen. Paikallisyksikön edustajana voi käytännössä toimia muun muassa paikallisyk-

HE 150/2016 vp

sikön tai kunnan edustaja tai maatalouslomittajien työsuojeluvaltuutettu. Maatalousyrittäjän ei katsottaisi antavan mahdollisuutta käyntiin myöskään tilanteissa, että esimerkiksi tilan toinen maatalousyrittäjä ei salli käyntiä.

Paikallisyksikön edustajalla voi olla tarve päästä tilalle muissakin kuin työturvallisuuteen liittyvissä tilanteissa. Tarve voi tulla esiin jo lomitusta suunniteltaessa tai lomitustehtäviä määriteltäessä. Muut työnjohdolliset ja lomituksen järjestämiseen liittyvät seikat, esimerkiksi lomittajan ammattitaitoon liittyvät seikat, voivat vaatia käyntiä maatalousyrityksessä myös paikallisyksikön järjestämän lomituksen aikana. Sen vuoksi pykälässä säädettäisiin, että paikallisyksikön järjestämiä palveluja käyttävän maatalousyrittäjän on annettava paikallisyksikön edustajalle ja lomittajan työnantajan edustajalle mahdollisuus myös lomituksen järjestämiseen ja työhöhdollisiin tarkastuskäynteihin tilalla. Jos maatalousyrittäjä ei anna tällaista mahdollisuutta, paikallisyksiköllä ei olisi velvollisuutta järjestää lomituspalveluja.

Paikallisyksikön tai työnantajan edustajan on mahdollisuuksien mukaan ilmoitettava tilakäynnistä yrittäjälle etukäteen, mutta yrittäjän on sallittava tilakäynnit kyseessä olevan pykälän mukaisissa tilanteissa myös ilman erillistä etukäteisilmoitusta. Työsuojelun valvonta voi muun muassa edellyttää nopeaa ja ennalta ilmoittamatonta käyntiä yrityksessä. Edellytyksenä ilmoittamattomalle tilakäynnille kuitenkin on, että lomittaja on työssä tilalla tai maatalousyrittäjä on paikalla.

Pykälässä esitetään säädettävän, että silloin, kun maatalousyrityksen olosuhteet eivät täytä lomitustyön osalta työturvallisuudelle asetettuja vaatimuksia, paikallisyksikkö voisi kieltäytyä järjestämästä lomituspalveluja tilalla, kunnes puutteet on korjattu. Työnantajalla on työturvallisuuslain nojalla velvollisuus selvittää, tunnistaa ja arvioida työn vaarallisuus. Työnantaja tai tämän edustaja vastaa työntekijänsä työturvallisuudesta ja arvioi työturvallisuutta työturvallisuuslain vaatimusten mukaisesti. Työnantaja tai tämän edustaja voi käyttää kunnan tai paikallisyksikön oman työsuojeluvaltuutetun asiantuntemusta työturvallisuuden arvioimiseen ja pyytää neuvoa aluehallintoviraston työsuojelun vastuualueelta.

Hallintolain 34 §:ssä säädetään asianomaisen kuulemisesta. Pääsääntöisesti asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun. Hallintolain 34 §:n 2 momentissa säädetään tilanteista, joissa asia voidaan ratkaista asianomaista kuulematta. Kyseisen lainkohdan 4 kohdan mukaan asian saa ratkaista asianosaista kuulematta, jos kuuleminen saattaa vaarantaa päätöksen tarkoituksen toteutumisen tai kuulemisesta aiheutuva asian käsittelyn viivästyminen aiheuttaa huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle, yleiselle turvallisuudelle taikka ympäristölle.

Mikäli ehdotetun säännöksen 2 momentin mukainen tilanne ilmenee siten, että paikallisyksiköllä ei ole aikaa kuulla maatalousyrittäjää ennen kuin ehdotetun 3 momentin mukainen päätös olisi annettava, paikallisyksikkö voi antaa päätöksen lomituspalvelun järjestämisen kieltäytymisestä hallintolain 34 §:n 2 momentin 4 kohdan nojalla ilman kuulemista. Tällainen tilanne on esimerkiksi silloin, jos kuulemisesta aiheutuva asian käsittelyn viivästyminen aiheuttaa huomattavaa haittaa lomittajan terveydelle tai turvallisuudelle. Lisäksi päätös voidaan hallintolain 43 §:n 2 momentin mukaisesti antaa suullisesti. Suullinen päätös on viipymättä annettava myös kirjallisena hallintolain 43 §:n 3 momentin mukaisesti.

Paikallisyksikön olisi esityksen mukaan tehtävä asiasta perusteltu valituskelpoinen hallintopäätös hallintolain mukaisesti noudattaen hallintolain asianomaisen kuulemismenettelyä. Viimekädessä hallinto-oikeus tai korkein hallinto-oikeus ratkaisee sen, onko perusteet lomituksen

järjestämisestä kieltäytymiselle olleet riittävät. Yrittäjä voi myös korjata havaitut puutteet ja hakea lomitusta uudelleen.

Mikäli yrittäjä ei salli tämän pykälän mukaisia tilakäyntejä tai ei korjaa työturvallisuudessa havaittuja puutteita, on hänen mahdollista kuitenkin hakeutua pysyvästi itsejärjestetyn lomitukseen piiriin.

1.2 Laki turkistuottajien lomituspalveluista

3 §. Lomituspalvelujen saamisen edellytykset. Pykälän 2 momentin 2 kohtaan ehdotetaan lisäystä, jolla työeläkelakien mukainen työuraeläke lisätään lomituspalvelujen saamisen estäviin etuuksiin. Estäviä etuuksia olisivat myös säännöksessä mainittuja lakeja edeltäneiden lakien mukaiset vastaavat etuudet esimerkiksi maatalousyrittäjien eläkelain nojalla myönnetty täysi työkyvyttömyyseläke tai täyden työkyvyttömyyseläkkeen suuruinen kuntoutustuki. Vanhojen työeläkelakien mukaiset vastaavat etuudet tulisivat estäviksi sen perusteella, että kunkin voimassaolevan työeläkelain voimaanpanolain mukaan lakia sovelletaan myös vanhan lain nojalla myönnettyihin eläkkeisiin. Muilta osin pykälä vastaisi voimassa olevaa säännöstä.

12 a §. Lomittajan työturvallisuus ja työnjohto. Pykälä on pääosin yhdenmukainen maatalousyrittäjien lomituspalvelulain muuttamista koskevan lakiehdotuksen 16 §:n kanssa. Tältä osin viitataan mainitun pykälän yksityiskohtaisiin perusteluihin. Pykälä eroaa maatalousyrittäjien vastaavasta pykälästä vain siltä osin, että turkistuottajien kohdalla pykälään ei lisätä mainintaa velvoitteesta työturvallisuuden huolehtimisesta ennen lomituksen alkua. Tämä johtuu siitä, että vastaava säännös sisältyy jo turkistuottajien lomitustlain 12 §:ään, jossa säädetään lomitusta edeltävistä turkistuottajan toimenpiteistä.

16 §. Paikallisyksikön järjestämän lomituksen ajankohta. Paikallisyksikön järjestämiä lomituspalveluja käytettäessä ehdotukset vuosiloma-ajankohdiksi on tehtävä 13 §:ssä tarkoitetulla kirjallisella hakemuksella eli vuosiloman vastaanottamista edeltävän kalenterivuoden loppuun loppuun mennessä. Maatalousyrittäjien lomituspalvelulain ja turkistuottajien lomituspalveluista annetun lain muuttamista koskevan hallituksen esityksen (HE 112/2015) eduskuntakäsittelyssä katsottiin kohtuussyistä, että maatalousyrittäjän tulee voida täydentää tai muuttaa vuosiloma-ajankohtaa koskevaa hakemustaan lomituspalveluhakemuksen määräajan päätyttyäkin. Kyseessä olevan pykälän 1 momenttia esitetään muutettavaksi maatalousyrittäjien säännöstä vastaavaksi. Esityksessä ehdotetaan, että vuosilomaa koskeva ehdotus olisi tehtävä viimeistään kaksi kuukautta ennen suunniteltua lomitusaikajankohtaa ja ehdotus voisi olla suullinen.

Muilta osin pykälä vastaisi voimassa olevaa säännöstä.

1.3 Laki poronhoitajien sijaisavusta

4 §. Sijaisavun saamisen edellytykset. Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan lisäystä, jolla työeläkelakien mukainen työuraeläke lisätään sijaisavun saamisen estäviin etuuksiin. Estäviä etuuksia olisivat myös säännöksessä mainittuja lakeja edeltäneiden lakien mukaiset vastaavat etuudet esimerkiksi maatalousyrittäjien eläkelain nojalla myönnetty täysi työkyvyttömyyseläke tai täyden työkyvyttömyyseläkkeen suuruinen kuntoutustuki. Vanhojen työeläkelakien mukaiset vastaavat etuudet tulisivat estäviksi sen perusteella, että kunkin voimassaolevan työeläkelain voimaanpanolain mukaan lakia sovelletaan myös vanhan lain nojalla myönnettyihin eläkkeisiin. Muilta osin pykälä vastaisi voimassa olevaa säännöstä.

2 Voimaantulo

Lait ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

maatalousyrittäjien lomituspalvelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maatalousyrittäjien lomituspalvelulain (1231/1996) 3 §, sellaisena kuin se on laissa 1663/2015, sekä
lisätään lakiin siitä lailla 1663/2015 kumotun 16 §:n tilalle uusi 16 § seuraavasti:

3 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan maatalousyrittäjään:

1) joka on ollut velvollinen ottamaan maatalousyrittäjän eläkelain (1280/2006) 10 §:ssä tarkoitetun vakuutuksen ja jolla on voimassa sanottu vakuutus maatalousyrityksestä;

2) jonka maatalousyrityksen kotieläintuotanto käsittää lomituspalvelujen käyttämisaikajankohdista vähintään kuusi kotieläinyksikköä;

3) joka ei saa työntekijän eläkelain (395/2006) 3 §:ssä mainitun lain mukaista toistaiseksi myönnettyä täyttä työkyvyttömyyseläkettä, täyden työkyvyttömyyseläkkeen suuruista kuntoutustukea tai työuraeläkettä taikka työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015) tai maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain (873/2015) mukaista tapaturmaeläkettä, joka on myönnetty vähintään 60 prosentin työkyvyn alentuman perusteella, tai sitä vastaavaa liikennevakuutuslain (279/1959 tai 460/2016) mukaista korvausta;

4) jonka maatalousyrittäjä on tiettyjen maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annetussa komission asetuksessa (EU) N:o 702/2014, jäljempänä *maatalousalan ryhmäpoikkeusasetus*, tarkoitettu pk-yritys;

5) jonka maatalousyrittäjä ei ole maatalousalan ryhmäpoikkeusasetuksessa tarkoitettu vaikeuksissa oleva yritys; ja

6) jonka maatalousyrittäjä ei ole annettu perintämääräystä tuen sääntöjenvastaisuutta ja sisämarkkinoille soveltumattomuutta koskevan komission päätöksen perusteella tai, jos perintämääräys on annettu, siinä tarkoitettu saatava on maksettu.

Sen estämättä, mitä 1 momentin 1 kohdassa säädetään, lakia sovelletaan myös maatalousyrittäjään, joka on maatalousyrittäjän eläkelain 3 §:n 1 kohdassa tarkoitettu henkilö ja täyttää muutoin kuin ikänsä puolesta edellä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetun vakuutuksen saamisen edellytykset.

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu kotieläinyksikkö määräytyy eläinlajikohtaisesti kotieläinten hoidosta aiheutuvan työmäärän perusteella. Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset kotieläinyksikön määrittämisestä.

16 §

Lomittajan työturvallisuus ja työnjohto

Paikallisyksikön järjestämiä lomituspalveluja käyttävän maatalousyrittäjän on huolehdittava ennen lomituspalvelun alkamista ja lomituksen aikana, että maatalousyrityksen olosuhteet täyttävät lomitustyön osalta työturvallisuudelle asetetut vaatimukset.

Paikallisyksikön järjestämiä lomituspalveluja käyttävän maatalousyrittäjän ja paikallisyksikön tulee toimia yhteistyössä työturvallisuuden takaamiseksi lomitustyössä. Paikallisyksiköllä ei ole velvollisuutta järjestää lomituspalveluja, jos:

1) maatalousyrittäjä ei salli paikallisyksikön edustajan lomituksen järjestämiseen liittyviä käyntejä maatalousyrityksessä;

2) maatalousyrittäjä ei salli paikallisyksikön edustajan, lomittajan työnantajan ja työnantajan edustajan työnjohtamiseen tai lomittajan työturvallisuuden tarkastamiseen liittyviä käyntejä maatalousyrityksessä;

3) maatalousyrityksen olosuhteet eivät täytä lomitustyön osalta työturvallisuudelle asetettuja vaatimuksia.

Paikallisyksikön on annettava 11 §:n mukainen päätös kieltäytyessään järjestämästä lomituspalveluja 2 momentissa tarkoitetulla perusteella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 _____.

2.

Laki

turkistuottajien lomituspalveluista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan turkistuottajien lomituspalveluista annetun lain (1264/2009) 3 ja 16 §, sellaisina
kuin ne ovat laissa 1664/2015, sekä
lisätään lakiin uusi 12 a § seuraavasti:

3 §

Lomituspalvelujen saamisen edellytykset

Lomituspalveluja järjestetään turkistuottajalle, jolla on merkittävä tehtäväosuus turkistilan turkiseläinten hoitoon päivittäin kuuluvista tehtävistä. Turkistilan turkiseläintuotannossa on lomitussajankohtana oltava vähintään kuusi eläinyksikköä.

Edellytyksenä lomituspalvelujen saamiselle on, että:

1) turkistuottajalla on ollut yhdenjaksoisesti voimassa 2 §:n 2 kohdassa tarkoitettu vakuutus vähintään neljä kuukautta;

2) turkistuottaja ei lomitussajankohtana saa työntekijän eläkelain (395/2006) 3 §:ssä mainitun lain mukaista toistaiseksi myönnettyä täyttä työkyvyttömyyseläkettä, täyden työkyvyttömyyseläkkeen suuruista kuntoutustukea tai työuraeläkettä;

3) turkistuottajan turkistila on maatalousalan ryhmäpoikkeusasetuksessa tarkoitettu pk-yritys;

4) turkistuottajan turkistila ei ole maatalousalan ryhmäpoikkeusasetuksessa tarkoitettu vaikeuksissa oleva yritys; sekä

5) turkistuottajan turkistilalle ei ole annettu perintämääräystä tuen sääntöjenvastaisuutta ja sisämarkkinoille soveltumattomuutta koskevan komission päätöksen perusteella tai, jos perintämääräys on annettu, siinä tarkoitettu saatava on maksettu.

2 luku

Tarkempia säännöksiä paikallisyksikön järjestämästä lomituksesta

12 a §

Lomittajan työturvallisuus ja työnjohto

Paikallisyksikön järjestämiä lomituspalveluja käyttävän turkistuottajan on huolehdittava lomituksen aikana, että turkistilan olosuhteet täyttävät lomitustyön osalta työturvallisuudelle asetetut vaatimukset.

Paikallisyksikön järjestämiä lomituspalveluja käyttävän turkistuottajan ja paikallisyksikön tulee toimia yhteistyössä työturvallisuuden takaamiseksi lomitustyössä. Paikallisyksiköllä ei ole velvollisuutta järjestää lomituspalveluja, jos:

HE 150/2016 vp

1) turkistuottaja ei salli paikallisyksikön edustajan lomituksen järjestämiseen liittyviä käyn-
tejä turkistilalla;

2) turkistuottaja ei salli paikallisyksikön edustajan, lomittajan työnantajan ja työnantajan
edustajan työnjohtamiseen tai lomittajan työturvallisuuden tarkastamiseen liittyviä käyn-
tejä turkistilalla;

3) turkistilan olosuhteet eivät täytä lomitustyön osalta työturvallisuudelle asetettuja vaati-
muksia.

Paikallisyksikön on annettava 18 §:n mukainen päätös kieltäytyessään järjestämästä lomi-
tuspalveluja 2 momentissa tarkoitetulla perusteella.

16 §

Paikallisyksikön järjestämän lomituksen ajankohta

Paikallisyksikön järjestämiä lomituspalveluja käyttävän turkistuottajan tulee tehdä paik-
lisyksikölle ehdotus lomitusaikajankohdasta mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Vuosilomaa
koskeva ehdotus on kuitenkin tehtävä turkistiloittain viimeistään kaksi kuukautta ennen suun-
niteltua lomitusaikajankohdtaa.

Jollei paikallisyksikkö voi järjestää lomitusta turkistuottajan ehdottamana ajankohtana, sen
tulee varata hänelle tilaisuus uuden ajankohdan esittämiseen. Paikallisyksikön on vahvistetta-
va lomitusaikajankohta ja ilmoitettava se turkistuottajalle mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.
Vuosiloman ajankohta on kuitenkin ilmoitettava viimeistään kuukautta ennen vuosiloman al-
kamista, jollei turkistuottaja suostu lyhyempään ilmoitusaikaan.

Jollei vuosilomaa ole voitu pitää paikallisyksikön vahvistamana aikana turkistuottajan sai-
rauden tai muun hyväksyttävän syyn vuoksi, paikallisyksikkö voi siirtää sen kokonaan tai osit-
tain pidettäväksi myöhemmin saman vuoden aikana. Vuosiloma voidaan siirtää pidettäväksi
myös seuraavana vuonna huhtikuun loppuun mennessä, jos siirto on mahdollista toteuttaa val-
tion talousarviossa edelliselle vuodelle osoitetun määrärahan rajoissa. Turkistuottajan on teh-
tävä vuosiloman siirtoa koskeva esitys paikallisyksikölle kirjallisesti sen vuoden loppuun
mennessä, jona vuosiloman pitäminen peruuntui.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 _____.

3.

Laki

poronhoitajien sijaisavusta annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan poronhoitajien sijaisavusta annetun lain (1238/2014) 4 § seuraavasti:

4 §

Sijaisavun saamisen edellytykset

Poronhoitaja voi saada tässä laissa tarkoitettua sijaisapua, jos sijaisavun tarve johtuu poronhoitajan sairauden tai tapaturman aiheuttamasta työkyvyttömyydestä. Työkyvyttömyys on osoitettava lääkärin, sairaanhoitajan tai terveydenhoitajan todistuksella siltä osin kuin sijaisapupäivien määrä kalenterivuodessa ylittää seitsemän päivää.

Sijaisavun saamisen edellytykset eivät täyty, jos poronhoitaja saa sijaisavun suorittamisajankohtana työntekijän eläkelain (395/2006) 3 §:ssä mainitun lain mukaista toistaiseksi myönnettyä täyttä työkyvyttömyyseläkettä, täyden työkyvyttömyyseläkkeen suuruista kuntoutustukea tai työuraeläkettä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____
kuuta 20 ____.

Helsingissä 15 päivänä syyskuuta 2016

Pääministeri

Juha Sipilä

Sosiaali- ja terveysministeri Pirkko Mattila

1.

Laki

maatalousyrittäjien lomituspalvelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maatalousyrittäjien lomituspalvelulain (1231/1996) 3 §, sellaisena kuin se on laissa 1663/2015, sekä
lisätään lakiin siitä lailla 1663/2015 kumotun 16 §:n tilalle uusi 16 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §

3 §

Soveltamisala

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan maatalousyrittäjään:

1) joka on ollut velvollinen ottamaan maatalousyrittäjän eläkelain (1280/2006) 10 §:ssä tarkoitetun vakuutuksen ja jolla on voimassa sanottu vakuutus maatalousyrityksestä;

2) jonka maatalousyrityksen kotieläintuotanto käsittää lomituspalvelujen käyttämisajankohtana vähintään kuusi kotieläinyksikköä;

3) joka ei saa työntekijän eläkelain (395/2006) 3 §:ssä mainitun lain mukaista toistaiseksi myönnettyä täyttä työkyvyttömyyseläkettä tai täyden työkyvyttömyyseläkkeen suuruista kuntoutustukea tai työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015) tai maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain (873/2015) mukaista tapaturmaeläkettä, joka on myönnetty vähintään 60 prosentin työkyvyn alentuman perusteella, tai sitä vastaavaa liikennevakuutuslain (279/1959) mukaista korvausta;

4) jonka maatalousyrittäjä on tiettyjen maa- ja metsätalouden alan ja maaseutualueiden tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan mukai-

Tätä lakia sovelletaan maatalousyrittäjään:

1) joka on ollut velvollinen ottamaan maatalousyrittäjän eläkelain (1280/2006) 10 §:ssä tarkoitetun vakuutuksen ja jolla on voimassa sanottu vakuutus maatalousyrityksestä;

2) jonka maatalousyrityksen kotieläintuotanto käsittää lomituspalvelujen käyttämisajankohtana vähintään kuusi kotieläinyksikköä;

3) joka ei saa työntekijän eläkelain (395/2006) 3 §:ssä mainitun lain mukaista toistaiseksi myönnettyä täyttä työkyvyttömyyseläkettä, täyden työkyvyttömyyseläkkeen suuruista kuntoutustukea tai työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015) tai maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain (873/2015) mukaista tapaturmaeläkettä, joka on myönnetty vähintään 60 prosentin työkyvyn alentuman perusteella, tai sitä vastaavaa liikennevakuutuslain (279/1959 tai 460/2016) mukaista korvausta;

4) jonka maatalousyrittäjä on tiettyjen maa- ja metsätalouden alan ja maaseutualueiden tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan mukai-

Voimassa oleva laki

sesti annetussa komission asetuksessa (EU) N:o 702/2014, jäljempänä *maatalousalan ryhmäpoikkeusasetus*, tarkoitettu pk-yritys;

5) jonka maatalousyrittäjä ei ole maatalousalan ryhmäpoikkeusasetuksessa tarkoitettu vaikeuksissa oleva yritys; ja

6) jonka maatalousyrittäjälle ei ole annettu perintämääräystä tuen sääntöjenvastaisuutta ja sisämarkkinoille soveltumattomuutta koskevan komission päätöksen perusteella tai jos perintämääräys on annettu, siinä tarkoitettu saatava on maksettu.

Sen estämättä, mitä 1 momentin 1 kohdassa säädetään, lakia sovelletaan myös maatalousyrittäjään, joka on maatalousyrittäjän eläkelain 3 §:n 1 kohdassa tarkoitettu henkilö ja täyttää muutoin kuin ikänsä puolesta 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua vakuutuksen saamisen edellytykset.

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu kotieläinlääkäri määräytyy eläinlajikohtaisesti kotieläinten hoidosta aiheutuvan työmäärän perusteella. Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset kotieläinlääkärin määräytymisestä.

Ehdotus

sesti annetussa komission asetuksessa (EU) N:o 702/2014, jäljempänä *maatalousalan ryhmäpoikkeusasetus*, tarkoitettu pk-yritys;

5) jonka maatalousyrittäjä ei ole maatalousalan ryhmäpoikkeusasetuksessa tarkoitettu vaikeuksissa oleva yritys; ja

6) jonka maatalousyrittäjälle ei ole annettu perintämääräystä tuen sääntöjenvastaisuutta ja sisämarkkinoille soveltumattomuutta koskevan komission päätöksen perusteella tai, jos perintämääräys on annettu, siinä tarkoitettu saatava on maksettu.

Sen estämättä, mitä 1 momentin 1 kohdassa säädetään, lakia sovelletaan myös maatalousyrittäjään, joka on maatalousyrittäjän eläkelain 3 §:n 1 kohdassa tarkoitettu henkilö ja täyttää muutoin kuin ikänsä puolesta edellä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua vakuutuksen saamisen edellytykset.

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu kotieläinlääkäri määräytyy eläinlajikohtaisesti kotieläinten hoidosta aiheutuvan työmäärän perusteella. Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset kotieläinlääkärin määräytymisestä.

16 §

Lomittajan työturvallisuus ja työnjohto

Paikallisyksikön järjestämiä lomituspalveluja käyttävän maatalousyrittäjän on huolehdittava ennen lomituspalvelun alkamista ja lomituksen aikana, että maatalousyrittäjän olosuhteet täyttävät lomitustyön osalta työturvallisuudelle asetetut vaatimukset.

Paikallisyksikön järjestämiä lomituspalveluja käyttävän maatalousyrittäjän ja paikallisyksikön tulee toimia yhteistyössä työturvallisuuden takaamiseksi lomitustyössä. Paikallisyksiköllä ei ole velvollisuutta järjestää lomituspalveluja, jos:

1) maatalousyrittäjä ei salli paikallisyksikön edustajan lomitustyön järjestämiseen liittyviä käyntejä maatalousyrittäjässä;

2) maatalousyrittäjä ei salli paikallisyksikön edustajan, lomittajan työnantajan ja työnantajan edustajan työnjohtamiseen tai lomittajan työturvallisuuden tarkastamiseen liittyviä käyntejä maatalousyrittäjässä;

HE 150/2016 vp

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3) maatalousyrityksen olosuhteet eivät täytä lomitustyön osalta työturvallisuudelle asetettuja vaatimuksia.

Paikallisyksikön on annettava 11 §:n mukainen päätös kieltäytyessään järjestämästä lomituspalveluja 2 momentissa tarkoitetulla perusteella.

*Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuu-
ta 20 .*

2.

Laki

turkistuottajien lomituspalveluista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan turkistuottajien lomituspalveluista annetun lain (1264/2009) 3 ja 16 §, sellaisina
kuin ne ovat laissa 1664/2015, sekä
lisätään lakiin uusi 12 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

3 §

Lomituspalvelujen saamisen edellytykset

Lomituspalveluja järjestetään turkistuottajalle, jolla on merkittävä tehtäväosuus turkistilan turkiseläinten hoitoon päivittäin kuuluvista tehtävistä. Turkistilan turkiseläintuotannossa on lomitussajankohtana oltava vähintään kuusi eläinyksikköä.

Edellytyksenä lomituspalvelujen saamiselle on, että:

1) turkistuottajalla on ollut yhdenjaksoisesti voimassa 2 §:n 2 kohdassa tarkoitettu vakuutus vähintään neljä kuukautta;

2) turkistuottaja ei lomitussajankohtana saa työntekijän eläkelain (395/2006) 3 §:ssä mainitun lain mukaista toistaiseksi myönnettyä täyttä työkyvyttömyyseläkettä, täyden työkyvyttömyyseläkkeen suuruista kuntoutustukea;

3) turkistuottajan turkistila on maatalousalan ryhmäpoikkeusasetuksessa tarkoitettu pk-yritys;

4) turkistuottajan turkistila ei ole maatalousalan ryhmäpoikkeusasetuksessa tarkoitettu vaikeuksissa oleva yritys; sekä

5) turkistuottajan turkistilalle ei ole annettu perintämääräystä tuen sääntöjenvastaisuutta ja sisämarkkinoille soveltumattomuutta koskevan komission päätöksen perusteella tai, jos perintämääräys on annettu, siinä tarkoitettu saatava on maksettu.

Ehdotus

3 §

Lomituspalvelujen saamisen edellytykset

Lomituspalveluja järjestetään turkistuottajalle, jolla on merkittävä tehtäväosuus turkistilan turkiseläinten hoitoon päivittäin kuuluvista tehtävistä. Turkistilan turkiseläintuotannossa on lomitussajankohtana oltava vähintään kuusi eläinyksikköä.

Edellytyksenä lomituspalvelujen saamiselle on, että:

1) turkistuottajalla on ollut yhdenjaksoisesti voimassa 2 §:n 2 kohdassa tarkoitettu vakuutus vähintään neljä kuukautta;

2) turkistuottaja ei lomitussajankohtana saa työntekijän eläkelain (395/2006) 3 §:ssä mainitun lain mukaista toistaiseksi myönnettyä täyttä työkyvyttömyyseläkettä, täyden työkyvyttömyyseläkkeen suuruista kuntoutustukea *tai työuraeläkettä*;

3) turkistuottajan turkistila on maatalousalan ryhmäpoikkeusasetuksessa tarkoitettu pk-yritys;

4) turkistuottajan turkistila ei ole maatalousalan ryhmäpoikkeusasetuksessa tarkoitettu vaikeuksissa oleva yritys; sekä

5) turkistuottajan turkistilalle ei ole annettu perintämääräystä tuen sääntöjenvastaisuutta ja sisämarkkinoille soveltumattomuutta koskevan komission päätöksen perusteella tai, jos perintämääräys on annettu, siinä tarkoitettu saatava on maksettu.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 luku

Tarkempia säännöksiä paikallisyksikön järjestämisestä lomituksesta

12 a §

Lomittajan työturvallisuus ja työnjohto

Paikallisyksikön järjestämiä lomituspalveluja käyttävän turkistuottajan on huolehdittava lomituksen aikana, että turkistilan olosuhteet täyttävät lomitustyön osalta työturvallisuudelle asetetut vaatimukset.

Paikallisyksikön järjestämiä lomituspalveluja käyttävän turkistuottajan ja paikallisyksikön tulee toimia yhteistyössä työturvallisuuden takaamiseksi lomitustyössä. Paikallisyksiköllä ei ole velvollisuutta järjestää lomituspalveluja, jos:

1) turkistuottaja ei salli paikallisyksikön edustajan lomituksen järjestämiseen liittyviä käyntejä turkistilalla;

2) turkistuottaja ei salli paikallisyksikön edustajan, lomittajan työnantajan ja työnantajan edustajan työnjohtamiseen tai lomittajan työturvallisuuden tarkastamiseen liittyviä käyntejä turkistilalla;

3) turkistilan olosuhteet eivät täytä lomitustyön osalta työturvallisuudelle asetettuja vaatimuksia.

Paikallisyksikön on annettava 18 §:n mukainen päätös kieltäytyessään järjestämisestä lomituspalveluja 2 momentissa tarkoitetulla perusteella.

16 §

Paikallisyksikön järjestämisen lomituksen ajankohta

Paikallisyksikön järjestämiä lomituspalveluja käytettäessä vuosiloma-ajankohtia koskeva ehdotus on tehtävä turkistiloittain kirjallisesti 13 §:ssä tarkoitetulla hakemuksella. Lisävapaan ajankohdasta turkistuottajan tulee tehdä paikallisyksikölle ehdotus mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Jollei paikallisyksikkö voi järjestää lomitusta turkistuottajan ehdottamana ajankohta-

16 §

Paikallisyksikön järjestämisen lomituksen ajankohta

Paikallisyksikön järjestämiä lomituspalveluja käyttävän turkistuottajan tulee tehdä paikallisyksikölle ehdotus lomitusaikankohdasta mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Vuosilomaa koskeva ehdotus on kuitenkin tehtävä turkistiloittain viimeistään kaksi kuukautta ennen suunniteltua lomitusaikankohdtaa.

Jollei paikallisyksikkö voi järjestää lomitusta turkistuottajan ehdottamana ajankohta-

HE 150/2016 vp

Voimassa oleva laki

na, sen tulee varata hänelle tilaisuus uuden ajankohdan esittämiseen. Paikallisyksikön on vahvistettava lomitusajankohta ja ilmoitettava se turkistuottajalle mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Vuosiloman ajankohta on ilmoitettava viimeistään kuukautta ennen vuosiloman alkamista, jollei turkistuottaja suostu lyhyempään ilmoitusaikaan.

Jollei vuosilomaa ole voitu pitää paikallisyksikön vahvistamana aikana turkistuottajan sairauden tai muun hyväksyttävän syyn vuoksi, se voidaan siirtää kokonaan tai osittain pidettäväksi myöhemmin saman vuoden aikana. Vuosiloma voidaan siirtää pidettäväksi myös seuraavana vuonna huhtikuun loppuun mennessä, jos siirto on mahdollista toteuttaa valtion talousarviossa edelliselle vuodelle osoitetun määrärahan rajoissa. Turkistuottajan on tehtävä vuosiloman siirtoa koskeva esitys paikallisyksikölle kirjallisesti sen vuoden loppuun mennessä, jona vuosiloman pitäminen peruuntui.

Ehdotus

na, sen tulee varata hänelle tilaisuus uuden ajankohdan esittämiseen. Paikallisyksikön on vahvistettava lomitusajankohta ja ilmoitettava se turkistuottajalle mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Vuosiloman ajankohta on kuitenkin ilmoitettava viimeistään kuukautta ennen vuosiloman alkamista, jollei turkistuottaja suostu lyhyempään ilmoitusaikaan.

Jollei vuosilomaa ole voitu pitää paikallisyksikön vahvistamana aikana turkistuottajan sairauden tai muun hyväksyttävän syyn vuoksi, paikallisyksikkö voi siirtää sen kokonaan tai osittain pidettäväksi myöhemmin saman vuoden aikana. Vuosiloma voidaan siirtää pidettäväksi myös seuraavana vuonna huhtikuun loppuun mennessä, jos siirto on mahdollista toteuttaa valtion talousarviossa edelliselle vuodelle osoitetun määrärahan rajoissa. Turkistuottajan on tehtävä vuosiloman siirtoa koskeva esitys paikallisyksikölle kirjallisesti sen vuoden loppuun mennessä, jona vuosiloman pitäminen peruuntui.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

3.

Laki

poronhoitajien sijaisavusta annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan poronhoitajien sijaisavusta annetun lain (1238/2014) 4 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 §

4 §

Sijaisavun saamisen edellytykset

Sijaisavun saamisen edellytykset

Poronhoitaja voi saada tässä laissa tarkoitettua sijaisapua, jos sijaisavun tarve johtuu poronhoitajan sairauden tai tapaturman aiheuttamasta työkyvyttömyydestä. Työkyvyttömyys on osoitettava lääkärin, sairaanhoitajan tai terveydenhoitajan todistuksella siltä osin kuin sijaisapupäivien määrä kalenterivuodessa ylittää seitsemän päivää.

Sijaisavun saamisen edellytykset eivät täyty, jos poronhoitaja saa sijaisavun suorittamisajankohtana työntekijän eläkelain (395/2006) 3 §:ssä mainitun lain tai niiden voimaanpanosta annettujen lakien mukaista toistaiseksi myönnettyä täyttä työkyvyttömyyseläkettä tai täyden työkyvyttömyyseläkkeen suuruista kuntoutustukea.

Poronhoitaja voi saada tässä laissa tarkoitettua sijaisapua, jos sijaisavun tarve johtuu poronhoitajan sairauden tai tapaturman aiheuttamasta työkyvyttömyydestä. Työkyvyttömyys on osoitettava lääkärin, sairaanhoitajan tai terveydenhoitajan todistuksella siltä osin kuin sijaisapupäivien määrä kalenterivuodessa ylittää seitsemän päivää.

Sijaisavun saamisen edellytykset eivät täyty, jos poronhoitaja saa sijaisavun suorittamisajankohtana työntekijän eläkelain (395/2006) 3 §:ssä mainitun lain mukaista toistaiseksi myönnettyä täyttä työkyvyttömyyseläkettä, täyden työkyvyttömyyseläkkeen suuruista kuntoutustukea tai työuraeläkettä.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .*
